

კულაკი:—ხალხო, ხომ გაიგეთ, რისთვის ჩამოსულან ი კომწომოღები... აი, წაიკითხეთ, (კითხულობს):
...სავალდებულოა თქვენი ქონების რეკვიზია... — ჩამორთმევაო..

გაბო და კოკი შურდულღვით შეიჭრენ ოთახში.

— გამარჯობა ამხანაგო მამა! ღიმილათ მიმართა მამას გაბომ და თავის ამხანაგი—კომკავშირელი კოკი ტყვიადე გააცხო.

— შეგიძლია მამა ჩემო მოგვილოცო. ეს არის ეხლა დაგბრუნდით რაიონიდან. ჩვენი კულტლაშქრობა სრული გამარჯვებით დასრულდა.

გაბომ დაიწყო:

— ჩვენ გავეშურეთ დანიშნულ რაიონში, რომელიც ჩვენში ჩამორჩენილ რაიონათ არ ითვლება. მიუხედავად ამისა რაიონის შიგა და შიგ ისეთი სოფლები ვნახეთ, საცა „წაშლათაც“ ვერ იპოვეთ წერა-კითხვის მცოდნეს. ჩვენ დავდიოდით სოფლიდან-სოფლათ, ვიკვლევდით და ვეცნობოდით სოფლის „ჭირ-ვარამს“ და მოხსენებებს ვშკეთებდით ხალხს სოფლად კულტურულ მუშაობის, კერძოთ კი საყოველთაო—სავალდებულო სწავლის შემოღების და წერა-კითხვის უცოდინარობის სრული ლიკვიდაციის გარშემო. მშრომელი გლენკაცობა აღტაცებით ეგებებოდა ჩვენს გამოხველებს და დახმარებას აღუთქვამდენ მთავრობას ამ საქმეში. გვხვდებოდა ისეთი სოფლებიც, საცა გლენობის შეძლებული ნაწილი, ყოფილი თავდაზნაურები, მღვდლები და ჩარჩები წინააღმდეგობას ვეიწვევდენ:

— რის წავლა, რა სწავლა! ჩვენს მამებს და პაპებს „ყურსები“ არ გაუთავებიათ, მარა ჩინებულათ ცხოვრობდენ!—გაიძახოდენ ისინი და ხალხს აქეზებდენ ჩვენს წინააღმდეგ. ხალხი კი ყურს არ უგდებდა მათ და ჩვენ გვიჭერდა მხარს.—დაათავა თავის სიტყვა გაბომ და კოკის მიმართა:

— კოკი, შენ კი უამბე მამას სოფ. ღრეთის ამბავი.

კოკიმ დაიწყო:

— სოფელი ღრეთი ძალიან შორს ყოფილა, სადღაც მთაში არწივის ბუდეღვით არის გადმოკიდებული. მთელი ღამე ვიარეთ და დილას ძლივს მივალწიეთ. ჩვენი მისვლა მთელ სოფელს გაეგო და ერთი განჯაში ამტყუდარიყო. სოფლის მავნე ელემენტებს ხალხში სხვადასხვა ჭორები გაეფრცელებიათ. თითქოს ჩვენ მთავრობისაგან ვიყავით გამოგზავნილი ხალხის შესავიწროვებლად, ზოგი რას ეუბნებოდა ხალხს და ზოგი რას.

სოფელ ღრეთში არც სკოლაა და არც კოოპერატივი. წერა-კითხვა ხომ არავინ იცის, გარდა ორი სამი კულაკისა, მღვდლის, ჩარჩის და ორი ჩვენი ამხანაგის. ერთი მათგანი სოფლის საბჭოს თავმჯდომარეა, მეორე კი მდივან, პარტიისა და კომკავშირის ახლად დაარსებული პატარა უჯრედის.

მეორე დღისათვის სოფლის შუა ადგილას მშრომელ გლეხთა კრება მოვიწვიეთ.

კრებაზე არავინ გამოცხადდა.

— რაშია საქმე? შევეკითხეთ ადგილობრივ ამხანაგებს.

— არ ვიცით. დაგვირდენ და აღარ მოვიდენ!—იყო მათი პასუხი, კრება გადავდევით მესამე დღისათვის.

სამი საათი ველოდით და ორი ღარიბი გლეხი გამოცხადდა.

— გვითხარით იქნება თუ არა კრება? გულმოსული შევეკითხა გაბომ საბჭოს თავმჯდომარეს.

— ასე ამბობენ, კრებისათვის სად გვცალიაო, დღეობისათვის ვემზადებითო.

— რის დღეობა? გაკვირვებით შევეკითხეთ მას.

— ხვალ ჩვენი სოფლის დღეობაა, მარიობა და ხალხიც სამზადისშია,—თაჩნალუნულმა (აღბად სირცხელი-საგან) ჩაილაპარაკა საბჭოს თავმჯდომარემ.

თათბირი გავმართეთ: ჩვენ შორის ორი აზრი ტრიალებდა. ერთი უკან დაბრუნების, მეორე დარჩენის. უკანასკნელ აზრს იცავდა გაბომ.

— ხვალ ეკლესიაზე ხალხი შეიკრიბება. ჩვენც ამით ვისარგებლებთ, „მფრინავ“ კრებას გავმართავთ და ხალხსაც გავაცნობთ ჩვენს მიზანს.

გაბოს ეს წინადადება გავიდა.

— აფხანაკებო! მოდით! შეჩერდით! ტფილისელი აფხანაკები არიან, საქმე აქვთ, საქმე! გაისმა ხმა სასაფლაოს ქვაზე შემდგარ საბჭოს თავმჯდომარისა.

— რა დროს საქმეა, დღეს ჩვენი დღეობაა. ვიცით რას იტყვიან. ყრუდ ისმოდა ხალხში და ზოგიერთები სახლისკენ წასვლას აპირებდენ.

— ამხანაგებო! გთხოვთ ცოტა ხნით მოითმინეთ. ორიოდე სატყევა მიქვს სათქმელი, საჭირო და თქვენთვის სასარგებლო საქმეა.—იქექა გაბოს ხმამ და ხალხიც შესდგა. სიჩუმე ჩამოვარდა.

— აი ამ დიდ ქალაღზე,— დაიწყო გაბომ და გაშალა პლაკატი,—სწერია ის, რაც თქვენთვის სასარგებლოა, გთხოვთ წაიკითხოთ!

— ჩვენ კითხვა არ ვიცით... ნეტაი რა სწერია? — თედომ წაიკითხოს, თედომ...! გაისმა ხალხში. ხალხის წინ წამოდგა თედო ბეგიაშვილი, შეძლებული გლეხი და ცნობილი ჩარჩი, თედომ ჯერ თავისთვის წაიკითხა და შემდეგ ხალხს მიმართა:

— ხალხნო, ხომ გეუბნებოდით... აქ სწერია, რომაო, დრო არისო, როცაო ხალხი ვალდებული არის, რომაო უცოდინარების ლიკვიდაცია მოგახდინოთო... ხომ გესმით ლიკვიდაციაო, ესე იგი მოგსპობოთო... ხალხნო, ჩვენ ვართ უცოდინარები, მაშ ჩვენ უნდა მოგვსპონ? ხალხო თქვით რამე!

ხალხში ჩოჩქოლი შეიქნა! თედო მართალი ყოფილა... ლიკვიდაციაო... უნდა მოვსპოთო... ტყუილია... რას ამბობ?

— ამხანაგებო! კვლავ გაისმა გაბოს მქექარე ხმა:

— ეს კაცი ან მუუზნებელი და უფიცია, ან თქვენი მოსისხლე მტერი! ხელი გაიშვირა თედოსაკენ და განაგრძო: იცით აქ რა სწერია. დადგა დრო, როდესაც ხელი უნდა მოგვიდოთ საყოველთაო სავალდებულო პირველ დაწყებითი სწავლების შემოღებას, უნდა მოვახდინოთ წერა-კითხვის უცოდინარობის სრული ლიკვიდაცია! გესმით ამხანაგებო! აქ მთავრობა გპირდება თქვენ ყველასთვის სწავლას უფასოთ, ამისთვის საქართველოში 21 მილიონი მან. გადადებული. ღარიბები დახმარებასაც მიიღებენ. რა არის აქ ცუდი? გაბომ დიდხანს ილაპარაკა, რომელსაც ხალხი სულგანაბული უსმენდა. თედო ბეგიაშვილი, მღვდელი და კულაკები კრებიდან გაიპარენ. ისინი „ფონს ვერ გავიდენ“.

გაბოს შემდეგ ჩვენც ვილაპარაკეთ.

მე „კბილი“ გავკარი სარწმუნოებას და დავგმე საეკლესიო დღეობები. ერთმა ჩვენმა ამხანაგმა კოლექტივიზაციაზე ილაპარაკა, მშრომელი გლეხებიც გამოვიდენ. ბოლოს საბჭოს თავმჯდომარემაც ილაპარაკა.

— თურმე გვატყუილებდენ... თვალებს გვიხვედენ!

— გაისმა ხალხში.

სიტყვების შემდეგ გამოითქვა საერთო სურვილი სოფელ ღრეთში კოოპერატივის და სკოლის დაარსების შესახებ. ასე დასრულდა ჩვენი კულტლაშქრობა! დაათავა კოკიმ.

მინა აღტაცებით უსმენდა ახალგაზრდების აღფრთოვანებულ სიტყვებს. მან მუშურათ ჩამოართვა მათ ხელი და უსურვა ასეთი მრავალი გამარჯვებები მომავალ მუშაობაში.

„შესაფერი“

—საბჭოთა აპარატში არ გამოდქვი; სამეურნეო ორგანიზაციებში ვერაფერი ვაკეთებ, პროფორგანიზაციებში ყველაფერი არიყ. პარტიის პოლიტიკაში ვერ ერკვევით... დამშვიდდით!. ნუ ღელავთ ამხანაგო, პროფსკოლის ან კადრების მომამზადებელ განყოფილებას გამგეთ დაგნიშნავთ შესაფერი თანამდებობა!

დამკვეთის ბარშემო

ყველას კარგათ მოეხსენება, რომ დაკვრა, როგორც ასეთი, ფრიად სტიქიური მოვლენაა და შედეგებს საგრძნობს და ხშირად განსაცვიფრებელს იწვევს.

მაგალითები:

ქარხანაში დაკრეს საყვირი.

ეს ნიშნავს, რომ სადღაც სამრეწველო უბანში ქარხნის ყვირილი გათსმა.—მერე რა უყოთ,—იტყვის მკითხველი, მაგრამ ამ ერთი საყვირის დაკვრა იწვევს ასი და ათასი მუშის გაღვიძებას, ქარხნისკენ ლტოლვას და მერე ხომ იციოთ—გაცხარებულ მუშაობას, რასაც შედეგათ მოსდევს სამრეწველო-საფინანსო გეგმის შესრულება.

მუშებმა დაკრეს ჩაქუჩი.

აქ ბევრი განმარტება აღარ დაეკვირდება, რადგანაც ჩაქუჩის დაკვრის შედეგი ყველამ იცის: ეს არის რაიმეს გამოქედვა, საწარმოო იარაღის გაკეთება, მისი საწარმოში, ან მინდორში გადატანა და მერე თქვენც მიხვდებით—წარმოების და მეურნეობის ჩქარი ტემპით წინ გაქანება.

ეს კაცი დამკვეთია.

წინადა, დამკვეთია, რომ იტყოდენ, ზოგიერთებს თმა ყალყზე უდგებოდათ, მეც არ დამკვრასო, რადგანაც აქ პირწაფარდნილი ზულიგანი იგულისხმებოდა, მაგრამ ვინ არის ის, ვისაც დღეს სიამოვნების იერი არ გადაკრავს სიტყვა დამკვეთის ხსენებაზე?! დამკვეთი კაცი, დამკვეთი მუშა დღეს წარმოების ქვა-

კუთხედი, მისი მამოძრავებელი ძალა. დამკვეთმა რომ გულზე გულში გიშალოს, წინ სამრეწველო გეგმის პირამიდები წარმოვიდგება: დამკვეთი გეგმაზე ფიქრობს, გეგმას ასრულებს, გეგმას ადგენს, გეგმით მუშაობს.

დამკვეთი ბრიგადა.

ორიოდე წლის წინად რომ ქუთაისში დამკვეთი ბრიგადა შეგხვედროდათ, პირველ რიგში რესტორანში ჩავსვირბოდნენ, იქეფებდნენ, თქვენი ჯიბის ყოველ კუნჭულს მიკროსკოპით გასინჯავდნენ, საფუძვლიანად ამოასუფთავებდნენ და შემდეგ ბოთლებით გააჩაღებდნენ „დამკვეთ მუშაობას“. ეს იყო მაშინ, ახლა კი დამკვეთი ბრიგადა ნიშნავს მუშებთან ერთად, რომელიც დამკვეთებულის მუშაობას ხუთწლედის ოთხიოდე წელში შესასრულებლათ.

დამკვეთი მოძრაობა.

იმას კი არ ნიშნავს, რომ ვინმეს უნდა დაკრან და სათანადო მოძრაობენ, არამედ იმას, რომ ასე ათასი და მილიონი კაცი მოძრაობს, მუშაობს და სხვებსაც ამოძრავებს ჩვენი მეურნეობის წინსვლის დასაჩქარებლათ.

დამკვეთი ტემპები.

სრულებით არ ნიშნავს, რომ ხალხი ერთ ადგილზე იტკვებება. პირიქით: ეს მოასწავებს, რომ ერთ თვეში გასაკეთებელი ერთ და უკიდურეს შემთხვევაში ორ კვირაში კეთდება.

დამკვეთი დღე.

აი, აქ არის საქმე. საქმე იმაშია, რომ პირველი ოქტომბერი გამოცხადებულია სრულიად საკავშირო დამკვეთ დღეთ და ამიტომ უმოკრისად და ამხანაგურათ გთხოვთ, იმ დღეს, ე. ი. 1-ლ ოქტომბერს, მობრძანდეთ დაუგვიანებლათ წარმოებაში, ცენში, აგრეგატთან, დაზგასთან, ტრაქტორთან და ყოველგვარ საწარმოო იარაღთან და როგორც დამკვეთი ქვეყნის შვილებს შეეფერება, იმუშავეთ ზედამკვეთი წესით, ტემპებით, ყაიღით და ხალხით, რისთვისაც, ჩვენთან ერთად თქვენც დარჩებით დიდთ პატივცემული და ნასიამოვნები, რადგანაც ეს დააჩქარებს ხუთწლედის ოთხ წელში შესრულებას რომის პაპა პი მეთორმეტის ჯიბრზე.

აღლარ-აღლარსან.

საბჭოთა კავშირის მთავრობის ბრძანებით

ღვდელი:—გაკურთხოს, შვილო, ღმერთმა!—ჩვენი ყოფილხარ: ჯვარსა სვამ ხელიხმოწერის მაგიერ.
გლახნი:—აი დედას გიტირებ ყე თუ ჩემამდისაც მოვალა ი რალაც საერთო წავებლბაა!..

„დაბადება“ ანუ „ბიბლია“ თავი მეთორმეტი

იმაზე, თუ მოსე
რა სასაწულოს ნახავს
და დააღებს ხახას.

ეგვიპტელების ფარაონი გარდაიცვალა.
ებრაელების ბედი ამით არ შეიცვალა.

შემდეგში იწყება
მთელი რიგი, წყება
ისეთი ამბები,

რაც ხალხისთვის იყო ძნელათ გასაგები.
მაგრამ ესლა ცოტას ვინც დაუკვირდება,
ამ ხალხის სიბრძნე მას გაუკვირდება!

საუკუნე შემდეგ მრავალი გავიდა,
ამ ხალხმა კი დღემდე მაინც ვერ გაიგო,
რომ ყველაფერი ეს მოჩვენაობა
და მათ საყვლეთათ განზრახულია!

ავილოთ, თუნდა, აი, ასეთი,—
(რიცხვით იქნება, მგონი, ას ერთი!):
ერთხელ მწყესავდა სიმამრის ცხვარს მოსე,
მან სასწაული იხილა ასე:

ეკლის ბარდს ენთო გარშემო ალი,
მაგრამ ცეცხლისგან ის არ იწოდა.
შიგ შემძვრალიყო, თურმე, უფალი,
მოსემ სრულებით ეს არ იცოდა!
ამიტომ ყალყზე აუღდა მას თმა,
რომ შემოესმა ცეცხლიდან ეს ხმა:

— „მომიახლოვდი, ჩემო მოსე, აქ!
ყურა დამიგდე,—რა სათქმელი მაქ:
წადი, გადაეცი შენ ებრაელებს,
რომ მე მათ მივსცემ ისეთ კარგ ველებს,
სადაც მდინარე თაფლისა და რძის,
ნაპირებიდან უხვით გადმოდის!

მაგრამ ერთი რამ კარგათ ვახსოვდეთ:
ეგვიპტიდან თქვენ როცა ვახვიდეთ,
თან გაატანეთ ყოველი ბარგი, —
ავი, თუ კარგი!
ცუდი არ იქნება აგრეთვე ისიც,
გაიყოლიოთ რაიმე სხვისიც!

რასაც მეტს დასტყოვთ თქვენ ეგვიპტელებს,
უფრო მოითხოვთ ამითა ხელებს!

მე კარგათ ვიცი:
ოქრო და ვერცხლი,
თუ კაცს ჯიბეში საკმარისად აქვს,—
მას არა უშავს!

ვიცი, ფარაონი არ გაგიშვებთ ნებით.
მაგრამ გადაწყვეტით მე თქვენ გუზნებით,—
ისეთი შავი დღე მე მას დავაყენო,
რომ მთელი ეგვიპტე ყირა დავაყენო!“..

დამიხედეთ ერთი ამ ზეციერ მამას!
ჩემი თუ არ გვერათ,—თქვენ იხილავთ ამას,
„დაბადების“ გვერდებს თუ კი გადაფურცლავთ:
მოთხრობილი არის ყოველი ეს იქ ვრცლათ!

როცა ასეთ ბაასს ღმერთი განაჯობდა,
სინდისას ქეჯნას სრულებით არ გრძნობდა!
მეხსიერებამ მას ულალატა რატომ?
თითქოს ებრაელა გაეჩინოს მართა!

ეგვიპტელებმა მას რა დაუშავეს,—
რომლის მიმართ იჩენს ასეთ სიძვეს,—
ან რა გაუკეთეს ებრაელებმა,
ამის შესახებ მას ენა დაება!

შემდეგ ის ასწავლის მოსეს ბევრ ოინებს,
რახედაც დღეს კაცი გულით გაიცინებს!

მოსეს რომ ეკავა ხელში კომბალი,
ისე დაიკლაქნა, როგორც რომ გველი!

შიშით უბეში ხელი რომ იტუცა,
ფიფქი თოვლივით ის თეთრათ იქ იქცა!

უეცრათ... წყალი... რომ დააქცია
უფალმა ისიც სისხლათ აქცია!..

და ყოველი ეს,
მიტომ, რომ მოსეს
მისი ძლიერება ხალხისთვის ემცნო,
და ამ ხალხს იგი ღმერთად რომ ეცნო!

ღმერთმა ოინები, რომ გაათვა,
მოსემ მოწყენით ჩაჰქინდრა თავი:
მოსეს ეს ამბავი
სულ არ ეპიტნავა!

ეგვიპტეში მას ჩადენილი ჰქონდა მკვლელობა,
რისთვისაც კარგი, იქ ჩასვლის დროს, არ მოელოდა.
მიტომ მან გაბედა
უარის განცხადება:

— „ენა მებმება, მაქვს სულ წვრილი ხმა, —
ისე ვბეტელობ, თითქო ვიყო თხა!
თან წითელი ფერის
არის ჩემი წვერი, —
რაც ხალხს არ მოსწონს.
გეუბნება სწორს!

ყველა ამას თუ ანგარიშს გაუწევ,
ხალხის სურვილებს შენ გვერდს არ აუქცევ,
იცოდე კარგა,
რომ ამ საქმისთვის მე სულ არ ვარგვარ!

აწონ-დაწონე შენ სულ ეს ყველაფერი,
სხვა ვინმე მოძებნე, უფრო შესაფერი!“..

მოსეს უარი ღმერთმა იწყინა.
კინალამ ჯოხი... უცხუნა!
ისეთი დასტყვილა, კაცი დააფეთა!

— „როგორც გეუბნები, ისე გააკეთე!
გასწი ესლავე შენ ფარაონთან.
გაიყოლიე აარონი თან:
მას ხმაც კარგი აქვს, შენედულებაც,
და შენზე მეტი გაბედულობაც!
გასწი, გზაში ის წინ შემოგხედება.
ჯაფა იმას და ქება შენ გხვდება!

შემდეგ მოგაწვდი კადვე ღირეტივებს,
თუ გამოიჩენ კარგათ აქტივობას!“..

მეტი რა გზა იყო,
ღმერთის ბრძანებას უნდა დათანხმებულიყო.
თუმცა თავზე თმა ბუძვით აუღდა,
ეგვიპტისკენ გზას მაინც გაუღდა!..

(მომენტის მიხედვით)

— ასალო, საყოველთაო, სავალდებულო სწავლა შემოვიღეთ, შევიღო უეჭველად სკოლაში უნდა გაგზავნო, არ გაგზავნი და ჯარიმა უნდა გადაიხადო, გაიგე?!

— გავიგე რომელია, ხუთი შევიღო გაიზარდია, ზოგი ქონია, ზოგი დალაქი. ზოგი მეწაღე, ზოგი მემწვანოლე და არც ერთს სკოლის თვალი კი არ უნახავს. მეც ცოტაოდენი სარფა მქონია მათი ჯამაგირითა თუ შემოსავლით და ისინიც ლუკმა პურსა სჭამენ. დრო რომ სავარგისი ყოფილიყო, თითოეულს შესაფერი შეძლებაც საკმაოთ ექნებოდა ახლა, მაგრამ მახლას!.. რაც ეს კომუნისტები დაბრძანდნენ, ვერ-ვერობით სულ უკან-უკან მიდის საქმე. ახლა ეს მეექვსე შევიღო სკოლაში შემოიყვანეო, რა არის, ისიც მათ ქკუაზე გამოზარდონ, არა?! მაგრამ ვერ მივართვი ბაღრიჯანი, ასალო იმ ცომისაგან ზოხელილი ნუ ჰგონიათ, რომ ყველა მათ დოღის დაკვრას თავისი ფეხებიც ზედ აყოლოს. სწავლა რას მიქვია! აი, გიოს შევიღი, ნიკოლი.

ლამის მამა სულ თავის თავზე გადაიყოლა, ეს გიმნაზია ვარო ეს უნივერსიტეო, შემდეგ ერთი ადვოკატი ვინმე დადგა, ვიღაც ფრანცუჟანკას ხოლი მოაგვი გამოსდო და გიოს ქონება რომ თავზე გადაილია, თავაც იმ ფრანცუჟანკას გადააღია. ეხლა ზის გიო და სალდათის ბაზარში სემიჩკებსა სთვლის: ზოგსა ჰყიდის სერმისის მოსაბრუნებლად, ზოგსაც თითონა სჭამს. ახა მაზედ! გერ მიჰყვა ჩემს მაგალითებს?!.

ასეთ მუსაიფში რომ იყვენ ნაშეკიტნარი ასალო, რომელსაც თავის ნათქვამზე გადაუხვევლობისათვის მეტ სახელად ასალო კირკიტას რომ ეძახდნენ, და მისი შეზობელი სტეფანე, რომელსაც თავისი კინტოლის დროინდელი სახელი „სტოპა“ ნაცნობ-მეგობრებში დღემდის ზელუხლებელ საგანძურსავით შერჩენოდა, ასალოს ვაჟი, ნიკოლა. უკვე ცხრა წლის გარეუბნელი ბიჭი და, მამაზადამე, სასკოლო ასაკს უკვე კაი ხნით გადაშორებული, რომელიც, ოჯახის ტრადიციის წინააღმდეგ, დღემდის სულ სახლში იჯდა და სოფ. №-დან სამოვრის საწმენდ მიწას უზიდებოდა ქალაქში გასასყიდათ, რადგან მამას მისი რომელიმე ჩარჩისთვის მიბარება ვერ კიდევ ვერ მოეხერხებინა, რადგან ჩარჩიც ისე ბლომად და ზელსაყოლად აღარ მოიპოვებოდა, როგორც უწინ, — სწორედ ამ დროს ბავშვთა ქუჩებში მოზღვავებულ მდინარეს შერეოდა და ზვირთთა ქეჩოზე მოქცეულ ნაფოტივით მიჰქროდა ქალაქის დიდი ბალისაკენ, სადაც საყოველთაო, სავალდებულო სწავლის შემოღების კამპანიასთან დაკავშირებული ბავშვთა მიტინგი იყო დაიწყო.

აქ ნიკოლას გამოჰკითხეს გვარი, სახელი, მამის სახელი და ბინის მისამართი, რომელიც ნიკოლამ ძველის ძველი სახელდებით გააცნო შემკითხველებს, რისთვისაც საერთო დამტინავი სიცილიც კი გამოიწვია. ნიკოლა იდგა და გაშტერებით შესცქეროდა ხალხს, რომელიც მის პასუხს სიცილით და ირონიით ხვდებოდა ირავლივ. ვერ მიმხვდარიყო ძველი, მამისეულ ოჯახში დამკვიდრებულ ტრადიციის კლანჭებში მოქცეული ნიკოლა თუ რა აცინებდა ამ ხალხს ასე გულთანად.

სწავლა ხომ გინდა? — შეეკითხა ის, რომელმაც ნიკოლას პასუხებსა სწერდა რაღაც დავთარში.

— სწავლააა?.. სწავლა... კი... მინ.. დ.ა... დაუბა ენა ბავშვს, რომელსაც ნათელი წარმოდგენა არც კი ჰქონდა იმაზე, თუ რა უნდა იყვეს ეს სწავლა. ალბათ, ერთ-ერთ ისეთ ხელობაზე ეკითხებინ, თავის უფროს ძმებს რომ აქვთ შეთვისებული! — ჰფეკრობს თავისთვის ნიკოლა და უქნევს თავს კანტურით თავის დამკითხველს.

მეზობელმა ბავშვებმა კი იცვენეს თუ არა ნიკოლა, მაშინვე ერთი განგაში ასტეხეს: — ეს ასალოს შევიღია, ამხანაგო ინსტრუქტორი, კირკიტა ასალოსი, მაგისი მამა შავას სწავლას არ დაანებებს, ზუთი მაგაზე უფროსი შევიღები სუყველა ჩარჩებთან თუ წვრილწვრილ ხელოსნებთან გამოზარდა და მაგასაც სამოვრის მიწას აზიდვინებს სოკლიდანა!..

— კარგი, ძალიან კარგი, ჩვენ ამას კარგათ გამოვიკვლევთ — უჭრის მოტირინე ბავშვებს ის, რომელიც სწერს და აღერსიანად შესცქერის ნიკოლას, თითქოს მისგანაც ნათქვამის დასტურს მოითხოვსო. მაგრამ რაღა დასტური! განა, ზედვე არ ემჩნევა ჩაწუწინებულ ნი-

გლავებროფობრს სული ამოხდა, აღარ არსებობს აწია, ეხლა ვლავდებით და მისთვის არის აქ გაწა-მაწია.

იქმნება კადრთა სექტორი, — პედაგოგ კადრთა აღმზრდელი, სექტორია... კიდევ სექტორია... ვინ დასთვლის ჯგუფიც რაშიღენი.

სკოლები გადავებარეთ ნარკომზემს, სმუსს და „გლახიზმს“ და თუ უბინოთ არიან ეს მათი ძალი არისა

პროგრამაზედა... ჰო ისე, დავაგვიანეთ, სწორია. მაგრამ რას ვიზამთ, — გმუშაობთ, ანაც შენც ხედავ, მგონია.

ჯამაგირზედა (ყოღათ ვართ, შევქამეთ ბიუჯეტია, ნარკომფინშია სირბილით გლავებუხს თავს ესხმის რეტია.

გაკვირს, რათ არის ამდენი ახალგაზრდობა ზეფათა: — სტიპენდიებსა არივებს კირილე ცრემლის ფრქვევითა.

— რა სექტორია, ძამია, მუღამ რომ ცარიულია? — ის ხელოვნებას თოოსნობს იქ სამუშაო ბევრია...

უბედო სექტორს უძახდენ, მაგრამ რა მისი ბრალია, ყველაფერს ხომ ვერ გახვდება ერთი აკაკის თავია,

ეხლა ვლავდებით ეს არი ცუდ დროს მომთხოვე პატაკი, გიმასპინძლები ქალით და საფელამუშე ბადავით.

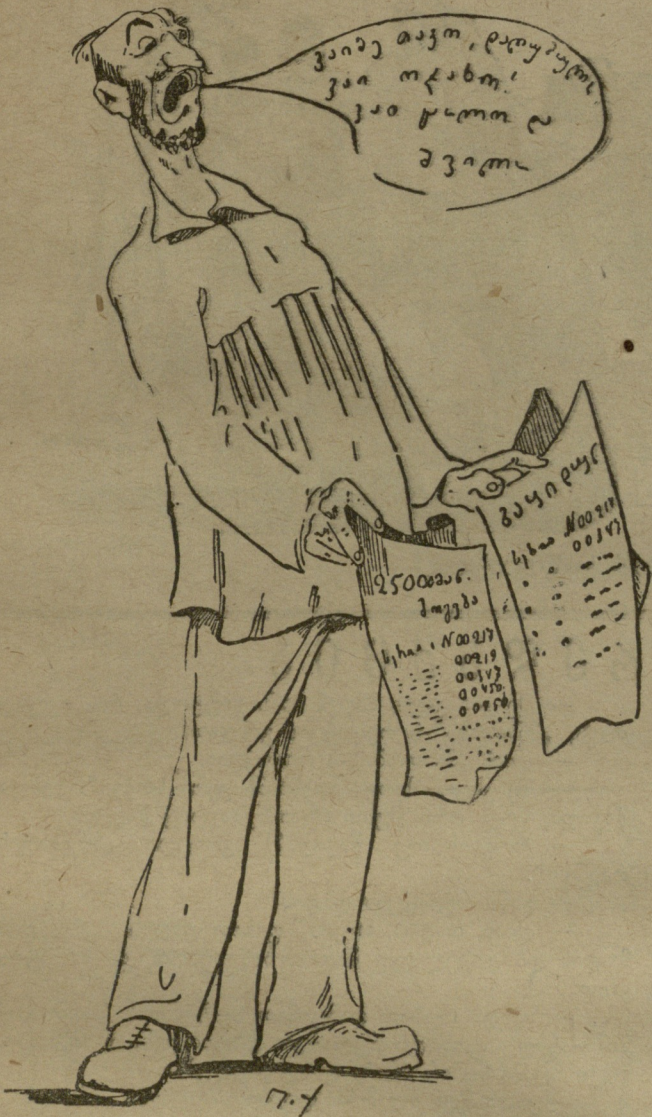
შეზოგოტი

კოლას, რომ ყოველივე მართალია?! — შენ კი... შენ რას იტყვი, ბალო, სწავლა ხომ გინდა? შენც ჩვენი მხიარული საზოგადოების წევრად გახდომის საწინააღმდეგო ხომ არაფერი გაქვს? — გაზაგრძობს ქალაღლზე მწერალი და შესცქერის, ჯიუტად შესცქერის თავის წინაშე თანხმობის ნიშნად დამნაშავესავით მღუმარედ მდგომ ბავშვს.

მაგრამ ნიკოლა რა დამნაშავე უნდა იყვეს. ჩვენ ის ვნახოთ, მართლაც დამნაშავე და თავისი ღვიძლი შევიღის წინაშე პირშავად მყოფ ასალოს ახლაც გაუფა თუ არა თავისი კირკიტა სიჯიუტე?!
მაზირა

სურათი-ამოცანა

— რას მოსტკვამს ეს მოქალაქე: რა ჩაიდინა, ან რა ამბავი შეემთხვა ასეთი?

„გეგმატიანი“

მას შემდეგ, რაც სოფ. ბუღლიეთის ეკლესია ხალხმა დაშალა და მასალა სკოლის ახალ შენობას მოახშარა, ადგილობრივი მღვდელი ტარასი ჩუმბაძე, როგორც სოფელში იტყოდენ ხოლმე, „იაქესავით დარჩა“.

ეჰ, არ ვიყო მოხუცებული, კი ვიცი რასაც ვიზამდი?!

- რას იზამდი?
- გავიკრეჭდი თმასა და წვერს და...
- ღმერთს რას ეტყოდი?
- თუ ღმერთი არის, ვეტყოდი, რომ— მაიძულეს გავკრეჭა-თქო. თუ არ არის, კიდევ უკეთესი, ბახუხს ვერავინ მომთხოვს გავკრეჭისათვის!— ასე ელაპარაკებოდა ხშირად ტარასი თავის თავს.

მაგრამ „ანგელოზმა ეშმაკს დასძლია“ და ტარასი გაუკრეჭავი დარჩა.

— დავიწყებ მათიანეს წერას, როგორც ეს ქველად სასულიერო ბირებმა იცოდენ, აღვწერ დღევანდელ სამსახურებს და მით უკვდავყოფ ჩემს სახელს!— გადასწყვიტა ტარასიმ და იმ ღამესვე შეუდგა მათიანეს წერას.

ჩვენ შემთხვევით ხელში ჩავივარდა და ვაქვეყნებთ მის მიერ ჩაწერილ ერთ ამბავს.

ქორნიკონსა 1930 წელსა, თვესა სექტემბერსა და აგვისტოსა, სახელითა და ხელისმოწერითა ცაკისა და სახკომსაბჭოს თავმჯდომარეთა, გამოიცა ხალხთა მიმართ ბრძანება, ძალითა რომლისა არა იყოს ქვეყანასა საბჭოისა შინა უფიცნი წერისა და კითხვისა. ყოველ მშობელს ევალებინ სწავლება შვილისა თვისა, ვითარცა ძისა, ისე ასულისა, ვაჟისა და ქალისა.

და წაბდა დროება ეამსა საბჭოისა ხელისუფლებისა, რამეთუ არა არიან და მუნ არ იქნებიან უფიცნი და ბრიყვნი, რომელთა ზედა ემყარება საფუძველი წმინდისა ეკლესიისა და რჯულისა ჩვენისა და ყოველისა მეფისა ჩვენისა, რომელ განსვენებულ არს წმინდა წიაღსა აბრამისასა შუაგულ ჯოჯოხეთსა შინა.

გაფუქდის და გაირყვის ხალხი, რამეთუ პატივს არა სცემს საკურთხათა, აღაპითა, წირვითა და ქელებითა მოძღვარსა მაცხოვრისა ჩვენისა იესო ქრისტესი. ეამსა ნანვისა ხუტუნისა (უფრორე ცისკრობისას) სოფლელი ხელსა იკიდებს ადგილსა სამარცხენოსა, რამეთუ იშოროს დანავსა ხუტუნსაგან.

და აობრდა ქვეყანა ესე. შენობასა საყდართა ყველგან დაებატრონენ ეშმაკნი (რაიცა ნიშნავს კომკავშირელთ) და შიგ ნაცვლად „შამაო ჩვენო“—სა და „ალილუია სი“ გაისმის „ინტერნაციონალი“, „რამო-რერა“ და სხვა გალობანი უწინდურნი.

მძიმე არს ყოფა ჩვენი, რამეთუ ხალხმა ზურგი აქცია რჯულსა და ზეცას. კუთხესა ყოველსა და სოფელსა ყოველსა შენდების სკოლა, რომელ ძირს უთხრის სარწმუნოებასა და ღვთისმსახურებას.

მძიმე არს მღვდომარეობა კულაკთა, ვაჭართა და სხვათა. კულაკს არ ძალუძს ოფლითა სხვისითა აგროვოს პური გასაყიდი ბაზარზე, რამეთუ აღარ არიან უფიცნი, რომელნიც მისთვის მუშაობდენ ეამსა უცოდინარობისასა მანეთად ერთსა.

მოისპო სოფლად სამიკიტრო ადგილი წმინდა, სადაც ზიარებისა ღვინო ისმებოდა ყანწებითა და ჩაფებით; სადაც იყო პურის ჭამა გემრიელი და სალხინო. მაგიერ იმათ არს სასადილო გლეხკომის, სადაც აკრძალულ არს ღვინის სმა, მით ზიარება და ცხონება სულისა და ხორცისა.

დაობლდა და დაობდა სახარებანი და წიგნი ღვთისა, რამეთუ არა ჰყავთ მათ მკითხველი არვინ.

და დააფრთხო მყუდროება სოფლისა მანქანებმა ეშმაკისანმა, რომელ არს: ავტო, ტრაქტორი და მფრენი ჰაერსა შინა, ვითარცა ჩიტი შექმნილი ღვთისაგან.

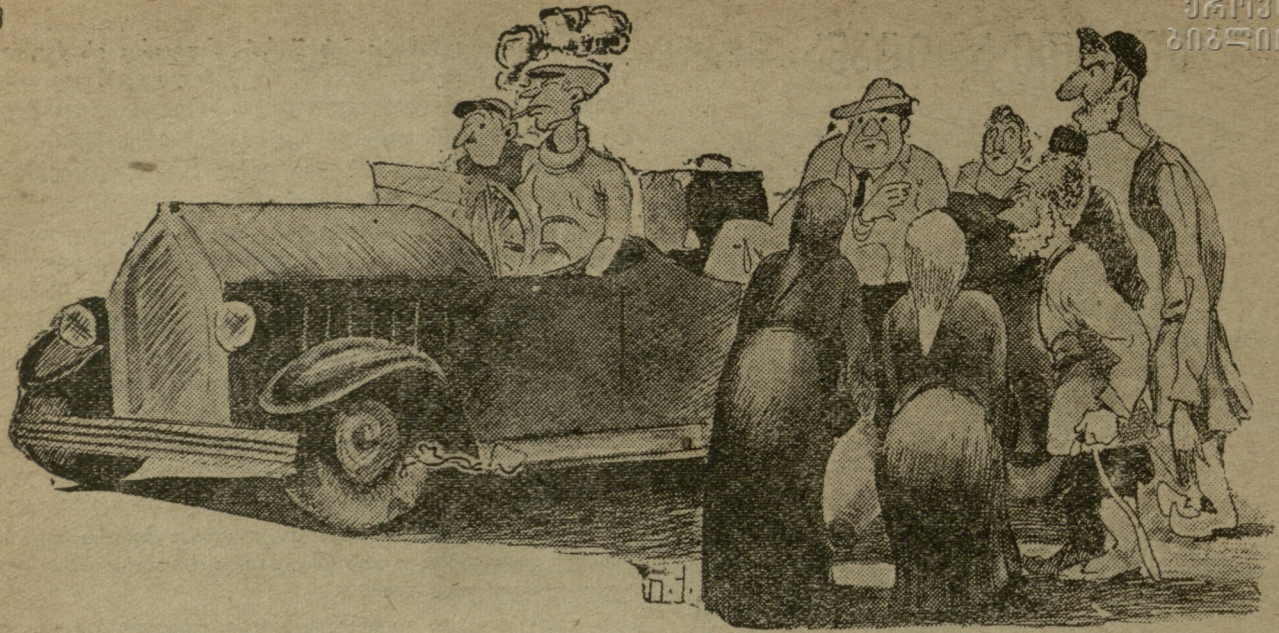
აღარ არიან ქალნი გულუბრყვილნი, ვითარცა ღვთისმშობელნი, რომელთა მსგავსათ მარიამისა შეიძლება მოდის შეცდენა და სიყვარული მოყვასისა ხუტუნისა.

წესისა და კითხვის უცოდინარობის ლიკვიდაცია, იგივე არს—ლიკვიდაცია სარწმუნოებისა და ღვთისა, რამეთუ ესე უკანასკნელნი ემყარებიან სიბნელესა, ხოლო სიბნელე იგივე არს, რაიც უფიცობა.

კრულვითა ჩემისა ღვთისა და მაცხოვრისა წყეულ იყოს ნაბიჯი ესე ხალხისა განათლებად და საგმობად ზეცისა.

შტატგარეშე დარჩენილი, უეკლესიო მღვდელი: **ტარასი.**

ბიზნისკრატი:—რატომ არ გზავნით ქალაქში შვილებს სასწავლებლად?
— გვეზინია, რომ შენისთანა არ გამოვიდეს.

ბიზნისი რედაქცია

ისეთი სევდიანი, ისეთი დაღვრემილი თავის დღეში არავინ მენახა.

ასე ეგონებოდა კაცს, მთელი ქვეყნის ჭირ-ვარაში გულზე აწევს და საშინელ სულიერ ტრადედიას განიცდისო.

თითქმის ყოველ დღე დადიოდა სახელგამის დერეფანში. დადიოდა თავჩალუნული, ხელში მთელი დასტა რვეულები ეჭირა და ხმას არავის სცემდა. მხოლოდ როცა ვინმე კარს გააღებდა და შევიდოდა, ის თავლებ დაჭყეტილი გაფაციცებით მიამტერებოდა შემომსვლელს.

ხანდახან, როცა დაიღვებოდა, იქვე სკამზე ჩამოჯდებოდა და იყო გარინდული.

მისმა ყოველდღე შეხვედრამ თითქმის ჩემზეც იქონია გავლენა. სევდიანობა დამეტყო.

ასე მიდიოდა დღეები.

ბოლოს ვეღარ მოვითმინე და ერთი კვირის შემდეგ შევალე თუ არა სახელგამის დერეფნის კარები და თვალი მოვკარი თუ არა „მწუხარების რაინდს“ პირდაპირ მივედი და ვუთხარი:

— ამხანაგო, აღარ შემიძლია თქვენს ეგზომ ტანჯვას ვუყურო. მე გადავსწვეტიე გავიზიარო თქვენი ტანჯვა, რომ ოღნავ მაინც შევიმსუბუქოთ მწუხარება. მითხარით რას შეუბოჭავს აგრე თქვენი გული?, რათ დაღისხართ აქ, სატრფო ხომ არ დაკარგეთ! რას ეძებთ?

— ჟურნალ „მნათობი“-ს რედაქციას! — ამოოხვრით წარმოსთქვა მან და სევდიანი თვალები მომაშტერა.

— რაო, რაო? — გაოცებით წამოვიყვირე მე.

— მე ვეძებ ჟურნალ „მნათობი“-ს რედაქციას და კანტორას. ხომ ხედავთ, აგრე რამდენი მასალა მაქვს!

— მითხრა მან და ხელით რვეულები მიჩვენა.

— ერთი კვირაა აქა ვარ; მითხრეს რედაქცია ამ შენობაში არისო და ისეთი კაცი ვერ ვნახე, რომ მიმითითოს სად არის.

— თქვენ გინდათ „მნათობი“-ს რედაქცია და კანტორა?

— დიახ, მინდა, და თუ იცით, დამიხსენით გაჭივრებისაგან მითხარით სად არის! — მითხრა მან და ცრემლმორეული თვალები მომაშტერა.

— შე კაი კაცო ამდენ ხანს ვიტყვი, რას იკლავდი თავს; „მნათობი“-ს რედაქცია გინდათ?

— დიახ „მნათობი“-ს რედაქცია.

— შე კაცო, მერე ამდენხანს ვერ სთქვი?! ეხლავე წავიდა, სულ ორი წუთი არ იქნება რაც წავიდა.

— როგორ თუ წავიდა?! გაოცდა „მწუხარების რაინდი“.

— განა რედაქცია დაღის?

— დიახ, დაღის, თავის ფეხით დაღის. ყოველდღე მოდის და ყოველდღე მიდის. ხან ფეხით და ხან ტრამვაით.

— თქვენ ალბათ დამცინით — წყენით წარმოსთქვა მან — სად გავიზიარე რედაქცია დადიოდეს, ის ხომ ცოცხალი ადამიანი არ არის, დაწესებულებაა.

— კი, თქვენ ნუ მომიკვდებით, დაღის! „მნათობი“-ს რედაქცია, აშკარად დაღის!

— ეს ყოველად დაუჯერებელი ამბავია! სად გავიზიარე რედაქცია და კანტორა დადიოდეს?

— თუ არ გჯერათ, დაუდარაჯეთ; დღეს ან ხვალ დალით, ან ნაშუადღევს, აქ შექველად შემოვა ერთი ახალგაზრდა, პირტიტველი, ლოყები ისე აქვს დაბრაწული, როგორც თურაშაულის ვაშლი, თუმცა შავია, მაგრამ ლოყებზე ბროწეულის ფერი დაჰკრავს. ეს ბახპაროს ბრაღია. ყოველ ზაფხულ ბახპაროზე დაღის. სწორედ ის არის „მნათობი“-ს რედაქცია და კანტორაც. პირდაპირ შეგაძლიათ მას მიმართოთ.

— ვინ არის ეს ყმაწვილი.

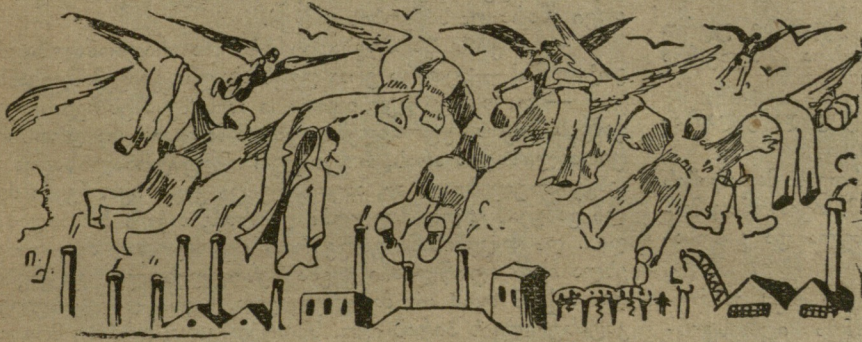
— ეს ყმაწვილი გახლავთ ანხ. მოსე გოგიბერიძე.

— პირველად მესმის ასეთი საოცარი ამბავი.

— კი თქვენ ნუ ზოჩიკვდებით! მოსე გოგიბერიძე გახლავთ. მნათობი“-ს რედაქცია. კანტორაც თავის დიდ პორთფელში აქვს და ხელში უჭირავს! თუ რამე მასალეები გაქვთ „მნათობი“-ში დასაბეჭდი, შეგიძლიათ აქ დაუცადოთ და გადასცეთ.

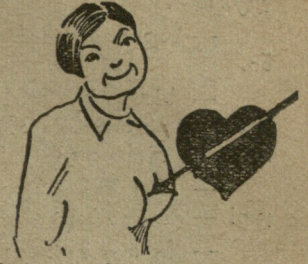
„მწუხარების რაინდმა“ მადლობა გადამიხადა; ხმა არ ამოუღია ისე მომშორდა, ჩამოჯდა იქვე სკამზე და ნოსეს მოლოდინში ტკბილად ჩასთვლიდა.

ქარხანაში ასობით
წაწყობით „მფრინავებს“,
ასი ოქროც
რომ მისცენ,—
ვერვენ დააბინავენს.
სპეცტანსაცმელს
ჩაიცმენ,
დაიწყებენ ზმორებას,

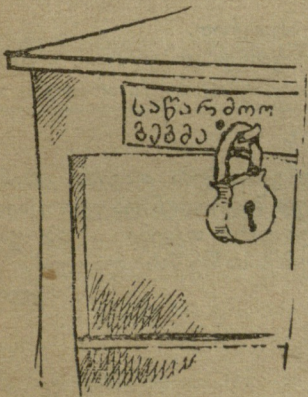
ითხოვენ
ანგარიშას
ქარხნიდან გასწორებას.
და ვით მანვე კალია
მაფრინავენ სხვა მხარეში.
მუსრი მაგათ—
რომ შიწყდეს
მანებლური თარეში.

ეს გულნარა ალავიძე
ქარხნის მუშა-ქალია,
„ოცნებებმა წარიტაცეს“
მისი გულის გალია.
ფიქრობს:
„ვნახავ ჩემს“ ტარიელს
ბაგეს დავეწავებდი...“
და მანქანის თათის ტარზე
—„ობლად“ წყდება ძაფები.

თვალმაქცობის ოსტატია
დავიდოვის ნატალია,—
სიმულიანტობას იჩენს,
არავინ ჰყავს ბადალია.
რამე საქმეს თუ ავალებ,
ავად ხდება იგი მაშინ,
ლეკურში თუ გამოიწვევ,
ხელად გეტყვის:
აბა, ტაში!
ასეთია თვალის მაქცი
დავიდოვის ნატალია,
ხრიკებში და გაცდენებში
არავინ ჰყავს ბადალია.

ოდესღაც სადღაც, ბნელ კაბინეტში
სხდომა ჰქონია ფარული ტრესტსა,
შეთუხზავს გეგმა საწარმოო და
არ აჩვენებდა იღის სინათლესა.
„ამ საწარმოო რამ საიდუმლოს“
(ასე ეძახდა მას დირექტორი)
დიდი ბოჭლომი დაადევს თურმე—
(სიმაართლეს ვამბობ, არ არის ჭორა).
დადბანს ელოდენ... არ სჩანდა გეგმა
როგორც ზღაპრული ნათელი სვე-
ტი,
და იგი გეგმა თუ ვით შესრულდა,—
მასზე ბაასიც იჩნება მეტი!..

ჰა, იცნობდეთ ოთარიშვილს,
სახელი მისი ნინა,
ორშაბათ დღეს
გვიან აღგა;
სამშაბათი—გააცდინა.
ოთშაბათს კი, „თავი სტკივა“
მშუაობის არ აქვს ხოში
როგორც ცუდს და
როგორც ზარმაცს
ყველა იცნობს საამქროში.

კატო გახლავთ, ბუღინოვი,—
ისეთია, როგორც ფაფა,
და ბეჯითი
შრომისათვის
ინახლა
შავი დაფა.

გიორგი სხვა ქალაქში გაგზავნეს სამუშაოდ.
ეს ამბავი ძალზე გაუხარდა თანამშრომლების უმრავ-
ლესობას.

— მადლობა ღმერთს, მოგვშორდა! — ამბობდნენ ისი-
ნი.

— სპირტონ, შენზე მალარიჩია; ყველაზე უფრო
შენ ჰყავდი მიზანში ამოღებული! — უთხრა მდივანმა
საქმეთა მმართველს.

— არც შენ გაკლებდა ხელს, შენაც უნდა გადაიხა-
დო! — უთხრა საწყობის გამგემ მდივანს.

— მე თუ მკითხავენ, ყველას გემართებს მალარიჩის
გადახდა. საერთოდ გადავიხადოთ ყველამ. თვითონაც მო-
ვიბატიყოთ, თითქოს გვეწყინა მისი წასვლა და გამოსა-
თხოვარი ვახშამი გავუშვართოთ.

— კარგი აზრია. ვინ იცის, ეგებ შემდეგ ისევ დაბრუ-
ნდეს და მადლიერა გვეყოლება! — დაუმატა იურისკონ-
სულტმა.

—:—

და, მართლაც მშვენიერი ვახშამი გაუშვართეს გიორგის.

— ჩვენ არა ვართ გულჩვილი, მაგრამ როცა ვხე-
დავთ, რომ ჩვენგან მიდის და ჩვენ გვშორდება ჩვენი სა-
ყვარელი გიორგი, თვალები ცრემლებით გვეცხება, რა გუ-
ლი გაუძლებს, როცა კაბინეტში გიორგის მაგიერ ჩვენ
სხვა კაცს დავინახავთ?! დიახ. ძნელია ისეთი კაცის მოშო-
რება, რომელიც თავის-თავზე უფრო გვიყვარდა; რომელ-
მაც ფეხზე დააყენა ჩვენი დაწესებულება; რომელიც ყოფ-
ლად უმწიკვლო და პატიოსანი პიროვნება აყო... ჩვენგან
მიდის, ამხანაგებო, ჩვენი საყვარელი და ძვირფასი გიო-
რგი, მაგრამ ვაძლევთ მას პატიოსან სიტყვას, რომ არც
ერთი ჩვენთაგანი მას არ დაიფიცებს და ყოველთვის მისი
ჩაყვანისმცემელი ვიქნებით... იცოცხლეთ, ჩვენო საყვა-
რელო, ძვირფასო და მშვენიერი გიორგი მუდამ ქაშს და
ჯესურებდითა, რომ ისევ მალე დაბრუნებულიყო ჩვენ-
თან! — დაასრულა სადღეგრძელო თამადამ.

-- შენს ენას თავის შაქარი!

— ღმერთმა ნუ ჰქნას!

— რას სულელობს ეს კაცი! — გაიფიქრეს გულში
და გიორგის სადღეგრძელოს ტავით შეხედნენ.

ქალებმა ცხვირსახოცები ამოიღეს და „ცრემლიანი“
თვალები ამოიწმინდეს.

ახალი გამგე მოვიდა.

— ეს ასე არ ვარგა; ეს ასე აჯობებს და ასე უნდა გა-
კეთდეს! — ამბობდა ახალი გამგე.

— სულ ამაზე ვეჩიჩინებოდი ძველ გამგეს, მაგრამ
ისეთი ბაიყუში იყო, რომ მისგან არაფერი გამოვიდა! —
თავი იმართლა საწყობის გამგემ.

— საქმის წარმოებაში საქიროა რაციონალზაციის
გატარება! — უთხრა ერთ დღეს ახალმა გამგემ მდივანს.

— ო, ჰამდენჯერ ვუთხარი ამის შესახებ ჩვენს ძველ
გამგეს, მაგრამ ყურადღებაც კი არ მიაქცია. რა დროს რა-
ციონალიზაცია არის, როცა ჯერ ინდუსტრიალიზაცია არ
დაგვისრულებიაო. აი, ასეთი უვიცი კაცი იყო ჩვენი ძვე-
ლი გამგე... ეხლა, მადლობა ღმერთს, თქვენ ბრძანდებით
და... და თქვენისაა გამგე რომ გვეყოლოდა თავიდანვე,
ეხლა ჩვენ ხუთწლიანი გეგმა შესრულებული იგვექნებო-
და. თქვენ რომ არ მოსულიყავით, ჩვენი დაწესებულება
კატასტროფის პირას იყო. სწორედ კარგ დროზე მოგვის-
წარით, ხელი გვტაცეთ და გადაგვარჩინეთ უფსკრულში
გადაჩხვნიან! — გააცნო მდგომარეობა ახალ გამგეს მდი-
ვანმა.

—:—

გავიდა ხანი.

ისე მოხდა, რომ გიორგი ისევ დააბრუნეს.

თანამშრომლები პანიკამ მოიძო.

— დავიღუპეთ და ის არის! — დაღონდა მდივანი.

— სულ შენი ბრალია; არ გახსოვს გამოსათხოვარ
ვახშამზე სადღეგრძელოში რომ უთხარი: „გისურ-
ვებთ მალე დაბრუნებულიყოთ ჩვენთან?... ვერ გააჩერე
მაგ საძაღლე ენა პირში? ანია შენზე! — უთხრა საწყობის
გამგემ ყოფილ თამადას.

— არც მასეა საქმე! ერთი მითხარით, რით იყო ახალი
გამგე ძველზე უკეთესი?

— მე თუ მკითხავენ, არაფრით.

— რა ვიცი რა! ახალ გამგეს ყოველთვის კულში და-
სდევდა და ძველი გამგის გინების მეტს, არათორს აკეთე-
ბდი.

—:—

როცა გიორგი ისევ გამოიჭიმა თავის კაბინეტში,
თანამშრომლები სათითაოდ შედიოდნენ და ულოცავდნენ!

— დიდად მოხარული ვართ თქვენი დაბრუნებით,
თორემ ჩვენი დაწესებულების საქმე წასული იყო!

ისელი.

ჭ ი ა თ უ რ ა

შავი ქვის ტრესტში რომ ყოფილა ხალხია,
მინდა რომ იმათზე გიამბოთ რამ:

კალისტა მფარველობს, — ძიხნის ყანჩელი: —

მე ვინ რას დამაკლებს, იკითხოს სხვამ.

როდესაც მოვიღივარ „ფრონტში“ დამიდექი!

რის მეჯინიბე ხარ, გუნცადევ, შენ!

ცხენის ხმა მოგესმას, აცოდე, ეს მე ვარ!

მიფრთხილდი, გაგლახავ, არ მოგარჩენ! —

ამრიგათ ყანჩელი კადეტურ თვისებებს

ჩვენს დროშიც ატარებს, არ, იხროს ქედს.

ძველ დროში, თუ გნებავთ, მრისხანე ბატონიც

არაფერს გვიშლავდა ამაზედ მეტს.

დიმიტრი მელქაძეც, მუშკოვოპში რომ არის.

ბოროტად იყენებს თავის უფლებებს:

ერთგვარი ვიწრო წრე შეკრიბა გარშემო,

ყურს აღარ უგდებენ არავის სხვებს.

მუშკოვოპში მოსული სახმარი ნიეთებო
საწყობში ჰქრებთან, დაფავენ სულს;
დიდ ჯამაგირიანს — ფარულათ აძლევენ,
წვირღვება ხალხი კი საშინლათ სძულთ.

და მთელი სერია მათ ალიბეგოვთა

არ გამოვლევთ მე ვფიქრობ ჯერ.

სანდისის ქვეშა სოჭვი დიმიტრი თუ ამას

მე მართალს არ ვამბობ და ტყუილს ვწერ.

აქვე შევებოთ კულტმუშაქ ქორიძეს,

ქობ-სამკითხველოში რაც რამე ძვეს,

საჩუქრათ იძლევა შემდეგი წარწერით:

„ჩემს მეგობარსა და ჩემსავე ძმებს“.

არავის არა აქვს, მე მგონს, უფლება

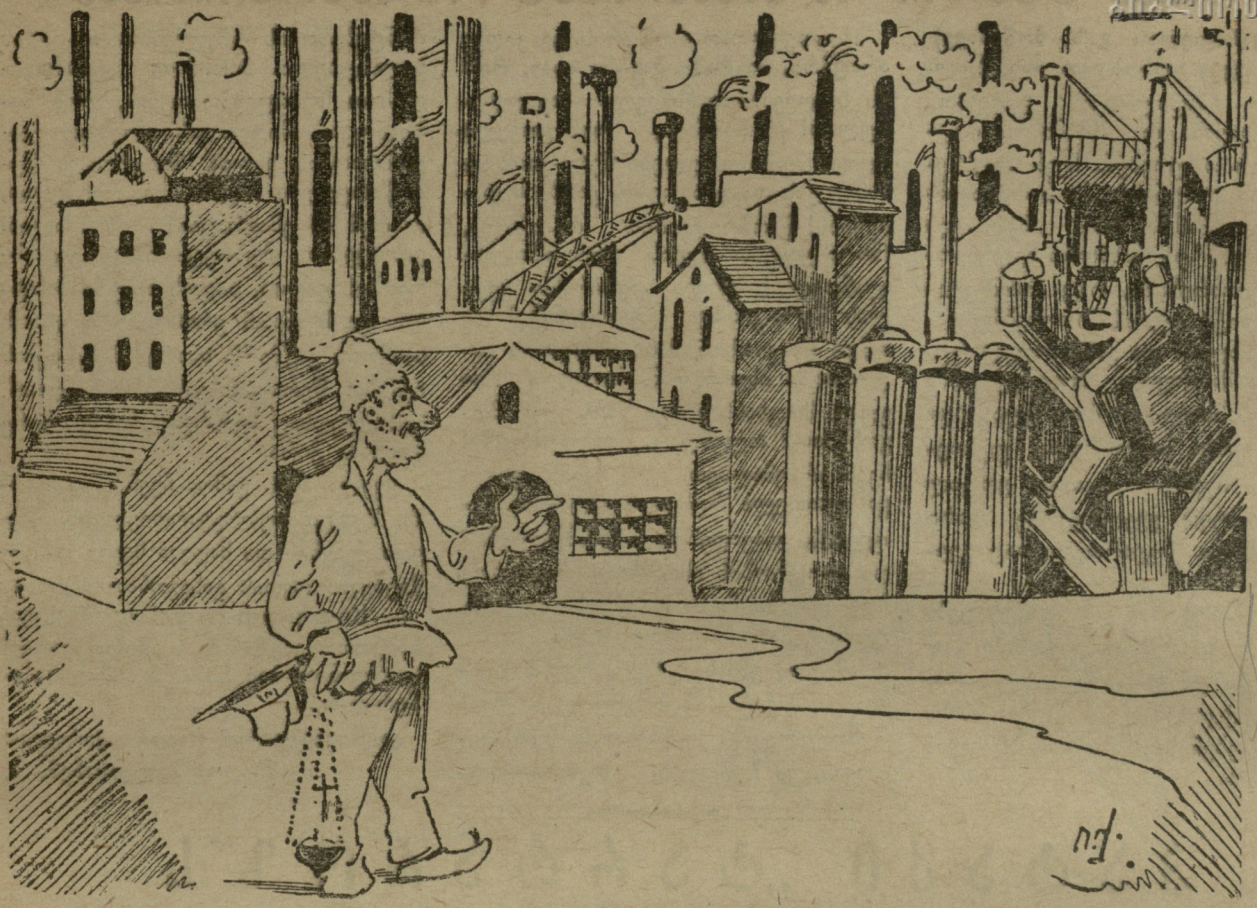
საერთო ქონება აჩუქოს სხვას.

ჩვენ მარქსის „კაპიტალს“ უკანვე მოვიტოვოთ,

სხვას ვანდობთ ტარტაროვს; რაც უნდა, სთქვას.

უნდო.

მედაპირთნა: — დამკვრელმა მუშებმა 7—8 თვის განმავლობაში იმდენი ფაბრიკა-ქარხნები გააჩინეს და ნუ თუ ღმერთი ვერ გააჩენდა 6 დღეში ქვეყანას!

სცენა განსახკოშუი

1-ლი სტუდენტი (ბულალტერი) ამხანაგო, არიგებთ დღეს სტიპენდიებს თუ არა?

ბულალტერი — (მებოკე) სახელმწიფო ბანკი ფულს არ გვაძლევს და მე რა გიყოთ! ჩემი ჯიბიდან ხომ არ მოგცემთ?

მე-2 სტუდენტი — მაშ, რა ვქნათ! ორა დღეა—საქმიოა არ მიჭამია! მშიერი დავდივა .. (მარჯლის სათავეს ზევით ეჭაჩება).

ბულალტერი (ციციშვილი): მოითმინეთ ამხანაგებო... კუჭს თუ აყვივით, რაღა ვაშკაცები ხართ, ხვალ შემოიარეთ და მოგცემთ, თუ რასაკვარველია, ბანკმა ფული მოგვცა.

სტუდენტი (მესამე დღეს) არის დღეს სტიპენდია ამხანაგო?...

ბულალტერი: არ არის! ბანკი ფულს არ გვაძლევს.

სტუდენტები: ტყუილია!... ტყუილია! ბანკი კი არა, მაგათ ეზარებათ თავის შეწუხება... რა ვქნათ ამხანაგებო! მუცლები პროტესტს აცხადებენ! აგერ რამდენი ხანია აქ დავდივართ, სწავლაზე ვცდებით და აქ კი დღეს—ხვალობით გვკვებავენ!...

ბულალტერი: — ეხლა ყველანი წადით და ხვალ ფული იქნება!.

სტუდენტი — არ შეიძლება! ფული დღეს უნდა გააჩინოთ! ჩვენ აქედან ფეხს არ მოვაცვლით! (ჩხუბი, აურზაური, სიების შედგენა, ისევ დახვევა, კეტების ტრიალი და სხვა).

მოქალაქე: უკაცრავად, აქ შრომის ბირჟა ხომ არ არის?...

სტუდენტი: რას მიქარავ... შრომის ბარჯას აქ რა უნდა!? აქ—ს. პ. ი-ს სალაროა...

ბულალტერი: დღეს არაფერი იქნება! ისევ ხვალ...

სტუდენტები: ეს როგორ შეიძლება! გვატყუილებთ, გვაცდენთ!.. აბა, ამხანაგებო, პირი მუშგლებინ-საკენ! აუხსნათ ყოველივე, წავიდეთ, გავიგოთ, აქ ბანკის ბიუროკრატების ხელი ურევია, თუ განსამფინგანისა.

ბულალტერი: მოიკათ, ამხანაგებო. ეხლა გავგზავნი ბანკში კაცებს, რომ ფული მოიტანონ...

სტუდენტები: (ყვირიან) აბა, შალე!...

ბულალტერი: დამშვიდდით, თუ ოთხი დღეა არაფერი გიჭამათ, სამაგიეროთ დღეს ფულს მიიღებთ.

სტუდენტები: ოღონდ ფულს მიიღებას მოვფსწრებოდეთ და ისე გამოვძლებით, რომ ორ კვირას აღარ მოგვშივდეს!

სოც. უმჯობრი

(ყოფილი ვაჭრის ნაამბობი)

„აფრინე ალალიო, რაც არ არა არ არიო“ — მამა უცხონდა ამის მთქმელს! არა, რას ვიფიქრებდი თუ ნებიც ნილაატებდა? ჯერ იყო და ერთმა რიალიაციაამ. აი იმას გეუბნები 1917 წელში რომ მოხდა, — შემაშინა; რიალიაციას თან ომები მოყვა. მარტო მე და ჩემი მეზობლები არ ვომობდით, თვარა სხვა ყველა ომობდა. ჩვენს უბანში კომისრები დღე და ღამესავე იცვლებოდნენ. ერთი სიტყვით, რიალიაცია იყო რალა! ჩვენც კიდევ ფენის ხმას მივყვებოდით გავიხედეთ, მეორე რიალიაციაც კარზე მოგვადგა. ძალზე შევშინდით, მაგრამ აქაც რას ვიზამდით! თურმე ნუ იტყვით რიალიაციას ვილაც ნები ჩამოყოლოდა. ვა, რაც მე მისთვის ქება მითქვამს, ვინ მოსთვლის! დავიწყე ვაჭრობა; — რას იცინით? ჩემი საქმე სხვა რა იყო? თუმცა ახალგაზრდები ყალყზე დგებოდნენ, მაგრამ ეს ჩემ დახლს რას უზამდა? ვიყავი ჩემთვის; არც არავინ მერჩოდა, არც არავის ვერჩოდნი. გავიხედოთ, ჩვენი მისას ლაწირაკი ბიჭი პორტფელათ ხელში პირდაპირ ჩემთან შემოდის. როგორა ხარ კოტიკ-ჯან? — ვეკითხები. — მინდა რალა, რომ ვაამო; ხუმრობა ხომ არ არის პორტფელით მოვალა; თან იმოდენა სათვალეები აქვს, თითქოს ხიმიჩესკი რამე გაზავოი ატაკისათვის ემზადებოდნენ, ყურადღებას ვინ გაქცევს. სკამს ითხოვა; ჯდება. პორტფელს ხსნის და თანაც ისე მომჩერებია, თითქოს ერთი ვინმე პოსლენდი კაცი ვიყო. აფსუს, ეს ლაწირაკი ჩემი ნათლული მაინც არ იყოს!

— რა გვარი ხარო! სახელი რა გქვინაო!

— ვეუბნები:

— კოტიკ-ჯან, ეგეთი ფორმალობა არ საქირთა, ხომ კარგად იცა ვინცა ვარ, ან რაც ვარ. მოდი, შენ სიყრმეს, მოკლედ მითხარი, რა გინდა, რას ითხოვ, რა ვიცი, ხალხნი ვართ, იქნებ როგორ გიჭირს..

საქმე არა გაქვს?

— შენ მეჭრთამე ხარო; შენ ასეთო, შენ ისეთო.

ვირის აბანოთიც კი დამემუქრა. მე ძალიან გავბრაზდი, მაგრამ რას ვიზამდი? ერთი რალაც ქალაღლი დასწერა; პატენტე დამიწუნა, — ვადა გასული აქვსო და წავიდა. ის იყო და ის. მას შემდეგ ნალოგი ნალოგზე მომდიოდა. ბოლოს, რომ აღარ მომეშვენ, მეც შტუკა ვქენი. ავიღე, ვაჭრობას თავი ვანებე და ერკობს მივადექი. ერკობში ჩემი მისვლა ძალიან იამათ. მითხრეს აქა თუ კრასნი სპეცი გახდებოი და ერთ დიდ მალაზაში გამგზავნეს სავაჭროთ. გავიხედოთ, აქაც ვალაც ახალგაზრდებს რალაც ბრივალა შეუდგენიათ, მეუბნებიან, სოციალისტურ შეჯიბრზე ხელი უნდა მოაწეროვო. მეორე მალაზია გვყავს გამოწვეულაო. ვეუბნები: თქვე დალოცვილებო, საჯანბრო რა გვაქვს: მტრები ხომ არა ვართ ერთმანეთის, ან კრივობია ხომ არ უნდა გავმართოთ?!

საქმე არ გაქვს? ისევ მე გამამტყუნეს: შენ ძველი კაცი ხარო და პიროქით დაროგება დამიწყეს. აფსუს, ეს ლაწირაკები უნდა მასწავლადნენ ვაჭრობას?! შაშინ ჩემი სიყრმე მოკლდეს, რომ რეა მეტრი ათ მეტრათ არ გამოვიყვანო! მაგრამ ამაებს ხომ ვერ ვეტყოდი. მეც ძუძუს გოჭივით გაჩინაბე, — ვითომ რაა, არიფი ვარ და ქკუის დარაგება მჭირდებათქო. ამაც ვხედავ, მეორე მალაზიიდან ჩემს ნაცნობს მაქსიმეს მიაქვს ფართალი, შაქარი ფხსაცემელები... ერთი სიტყვით სახლში ყოველ დღე რატვირთული მოდის.

— ვა, თუ შეჯიბრებაა, შეჯიბრი იყოს! — ვიფიქ-

„დამკვრელები“

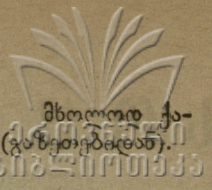
— ორი ბოთლი არაყი უკვე გამოვცალეთ და მესამესაც ღდინი გავართვით! გაუმარჯოს ჩვენი „საწარმოო გეგმის პირნათლად შესრულებას!.

რე, და დავიწყე მეც გაზიდვა. თუ სხვას ათი მეტრა მი-აქვს, მე ოცს ვიღებ; თუ სხვა ხუთ კილო შაქარს ინახავს მე ათ კილოს ვეზიდები! სხვას რისთვის უნდა ვაჯობ-ნიო! მააშ! ჰამაც იმედი მაქვს, რომ წითელ დაფაზე დამ-წერენ. ხუმრობა ხომ არ არის: შეჯიბრში პირველი მივ-დივარ! გავიხედოთ რა ჩემი ბინის გასაჩხრეყათ მოვიდნენ. ცოლი მეუბნება: ადექა, უნდა დავგხრბიკონო. მეც არ-ხენად ვარ. ვიცი, რომ საექვო არაფერი მომეპოვება მაგრამ ნუ იტყვით, თურმე ისინიც სწორედ შაქარს და ფართალს ეძებენ. ნახულობენ და მეუბნებიან: შენ ესე-ნი არ გერგებო. ვებნები: შენ, ძმაო, ცოციალისტური შეჯიბრი იცი?! მაშ, თუ იცი, ისიკ უნდა იცოდე, რომ ჩემს თავს ტყვილა არავის დავაჩავგრანებ! თუ სხვებმა გაიტანეს, მე რალათ უნდა ჩამოვრჩე? მაშ, ხელი ტყე-ლად მოვაწერე?!

მიქარავო; გინდა თავი სულელად მოგაჩვენოვო, — და პირდაპირ ვირის აბანოში მიკრეს თავი.

ორი კვირაა, რაც იქიდან გამოვედი. გუშინ არტელ-ში მოვეწყვე. ჯამაგირა ცოტაა. ბიჭებმა მითხრეს, გა-მორჩენა იქნებაო. მაგრამ აქაც თუ ცოციალისტური შე-ჯიბრია, გული არ მომიტმენს და იცი ვირის აბანოს ვერ-გადავრჩება. მახლას რა დრო დადგა...

სვენა სოფელ „დაკარგულის“ სამკითხველოში

დეკემბერი

ყოფილება

ჭუთაიხი. „წათელ ჯვარში“ მოუყრიათ თავი ოფილ ხალხსა, დღეს ცხერის ტყავში გახვეულებს, ვინც გვაძრობდა ტყავსა. ლიმონათის ქარხანაში საქმე ვვიფუტდება, სპეცი მარდალეიშვილი ქალებისთვის დნება. პავლიევმა ხელში იგდო ბურახის ქარხანა, ცოლი და ცოლის ძმები შტატში შეიტანა. შეიბრაღეს მათ ვაჭრები, მყოფნი განსაცდელში, და თეთრ ხიდთან კიოსკები მათ ჩაუგდეს ხელში. ასეთია წითელი ჯვრის არეული საქმე, ტარტაროზო ჩამობრძანდა, გელოდები აქ მე.

(ხლისტი)

ჟინაა ქალი

სოფ. ხევი, (ოზურგ. ყ. მან.) ებოს მოლარეთ ბრძანდება მამალაძის ქალი, მუშტრებისთვის დრო არა აქვს, „ამობილს“ უცქერს თვალთ, სალაროში წამლათ გასურდეს არ იქნება ხურდა, მართალს გათვლი, ტარტაროზო ხალოლ, ვალახ ბურდა.

(კიწა)

გაფრთხილება

ხონი. რაზე ფიქრობს პოლიტგანი, ნეტავი ვაგვაგებინა; სამკითხველოს წესიერი არსად მოუნახა ბინა. დღეს აქ არის, ხვალ იქ არის, ატარებენ იქით-აქეთ, და გმარები თავს ერთობენ უსაქმური ლაპარაკით. ჩვენ ვაფრთხილებთ, დააჩქარონ სამკითხველოს ბინის შოვნა, თორემ სახტად დარჩებან, ტარტაროზო როცა მოვა.

(ნიგზი).

დამუხჯება

დილიკოზი, (ზესტაფონი) დიდ ამბით ჩამოიტანეს რადიო დილიკოზში, გაწამაწია შეიქნა: „იმღერებს, აბა, ოღში“... იმღერა, მაგრამ უეცრათ რადიომ სული დალია, გარდაიცვალა, დამუნჯდა, არც სქამს, არც ღვინო დალია.

ლახვარი

კრივიანა

იჩიდანვე. ჩვენი კლუბის გამგეობა გულჩვილია და კეთილი, კლუბს ახლოსაც არ გაუვლის, კარები აქვს დაკეტილი.

(ალია)

დონეშანი

თიანეთი. აღმასკომის მდივნათ არის ვინმე ლადო წიკლაური, მასთან ქალი ვერ მიხვდავს თუნდაც იყოს შინაური. გალაღდა და გათამამდა, აღარ აგდებს არვის ჩიხად, როცა კარებს უკეტავენ, სარკმელიდან ძვრება ხშირად.

(იავარი)

დაიკარგა

კველი ანაბა, (სიღნაღის რაიონი) დაიკარგა, ვერსად ვნახეთ ჩვენი მზე და ჩვენი მთვარე;—უზო-უკვლოდ დაიკარგა აღმასკომის თავმჯდომარე.

(ნადიკვკელი).

დზორდ, ნახე!

კლუბებსა და ზოგიერთ წარმოებებში საყოველთაო საეკონომიკო სწავლების საკითხის დამუშავებას არ ექცევა შესაფერი ყურადღება.

როდესაც ამ ორგანიზაციებს მისცეს შეკითხვა, თუ რა გააკეთეს ამ მიმართულებით, მათ განაცხადეს: „პროფკავშირებს არ მოუციათ დავალება, უამისოდ ჩვენ კი ვერ გავწევთ ხარჯებს, ვერ მოვრთავთ კლუბებს, ხანამ დირექტივას არ მივიღებთ“-ო.

(გაზეთებიდან)

ადგილკომში აირჩიეს ეს კაბუკი, ჩვენი „ძია“ საფინგეგმის ასრულებას იმან ზურგი შეუქცია.

აჩუ, ცხენო!—დირექტივაც, დირექტივაც, აჩუ!
მე უშენოთ ფეხს არ გავდგამ
შენზე ჯდომა „ხაჩუ“
შენ წამიყვან, შენ მომიყვან,
შენ ხარ ჩემი ალა,
თუ დამაგდებ, „ატვეჩააც“
შენ იქნები, რალა!

— რასი გეგმა! რისი გეგმა?
სიტყვა, თითქოს ვერ გაიგო რა
ამოუსვენს ნიშადური
ფარგასავით აიფხორა.

ვინაიდან ზამთრის სათვალავი სეზონი უკვე მოახლოვდა, ზოგიერთ კლუბებში და თეატრებში მსახიობებ შორის მუსტი-ქრივი იმართება როლების განაწილების გამო, რადგან ყველა მათგანი სცდილობს მთავარი გმირის როლის ხელში ჩაგდებას, რომ მოკლე ხანში „პრემიერი“ გახდეს.
(მუსიკორის შენიშვნებიდან).

ჩვენ არ ვუჯეროთ მუსიკორის ცნობას, ეს არის მხოლოდ—
„რეპეტიკია“—
ზოგიერთებმა „როლში“ შესვლის დროს ჩვეულებრივად ასე იციან.
თუ ზოგიერთებს კეტი და სკამი ამ გმირთა ხელში სხვაგვარად ესმით.—
სცდებიან!.. არის რეპეტკია, მხოლოდ ტარდება... „დაკვრითი წესით“.

გოღოღოღო

ბ-ს (აქვე) თქვენი ლექსი „სპეცი ქალი“ ასე იწყება:
„მოლარეა სპეცი ქალი
კოლექტივის ოც წერტილში
მისმა ქცევამ მომხმარებლებს
გაუჩინა **წყალი წელში**“

ასეთი „სპეცი მოლარე“ ხომ წყალწაღებულია, მაგრამ არც თქვენ ყოფილხართ მაინც და მაინც დიდი „სპეცი პოეტი“. ეცადეთ უკეთ დამუშავებას.

გივიკოს (ხესტაფონი)
ბიჭიკო,
შენი შარადა
არ გამოგვადგა
არა და,
გადაუძახეთ
გოდორში,
ტკბილად იძინებს
მარადა!

ბ. ბ-ს (აქვე) სურათებზე უნდა მოაწეროთ თქვენი სახელი, გვარი და მისამართი.

პი-პის (სოფ. შროშა) თემიონსკომის თავჯდომარის ვალერიან აველესიანის შესახებ სხვათაშორის ჩვენი:

ვარლამი წყალმა წაიღო
ცხენებზე დანაგვეთა,
ვალერიანი დღე და ღამ
თევზაობს ზადით ხელში!

კაცია და ხასიათი! რა ქნას, — ითვეზაოს! მხოლოდ თავს უნდა გაუფრთხილდეს, რომ თევზების მაგივრად ბადეში თვითონ არ გაებას.

ბ. გუ-ნელს. (სოფ. ნიგვზიანი) სენსაციური ამბავს გვატყობინებთ:

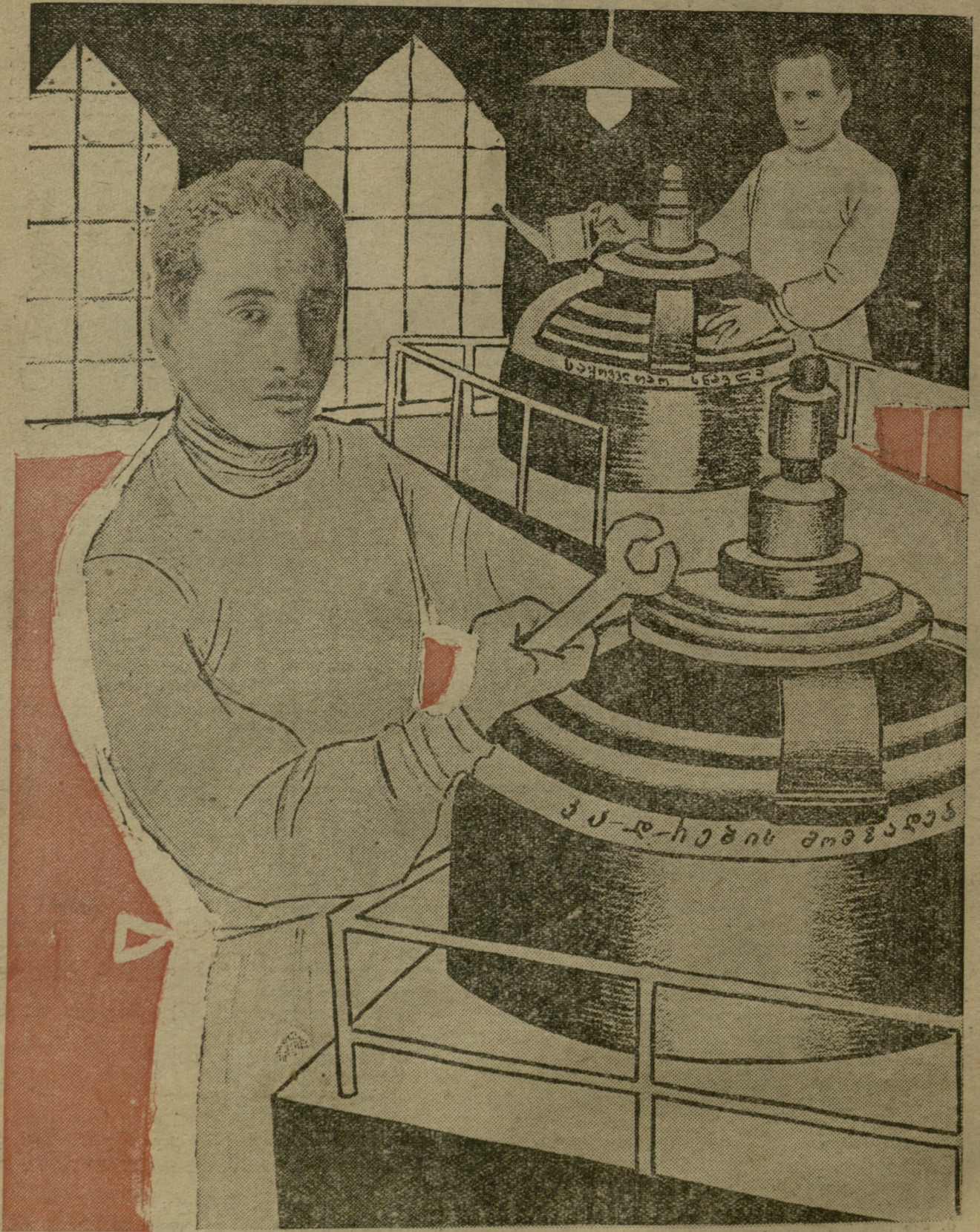
„შზარეული საცვლებს რეცხავს
სახარბოვე კახრულებში,
კატებს დანით ეჩხუბება
ერთიც დაკლა იმ კვირეში“

„ფერი-ფერსაო,“ ამბობს ქართული ანდაზა. ალბად წუწვი კატები ყოფილან და წუწვი მზარეული გამოსჩენიათ.

გივის (აქვე) აი თქვენი წერილი:
„აფანაკო ტალტალოშო! ეც ელთი ლეცი დამიმე-
წღეთ თვენ ზუნაღჩი“

— ალ ვალგა; ალ დაბეწვდება.
შრო-ს (აბაშა) თქვენი „სიზმრის ახსნა“, ისე დიდია რომ ალბად ეს ზაფხული სულ სიზმარში გაგიტარებიათ.

გაიოზი (შალვახ) ეს ელსადგური ჩაგვაბარეს ჩვენ განათლების
დავუეთით ბლომათ, რომ დავწმინდოთ ეს მანქანები...